

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 24.03.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Polysulfat
Synonymer	Polyhalitt
CAS-nr.	15278-29-2
Formel	K ₂ Ca ₂ Mg(SO ₄) ₄ ·2H ₂ O

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Produktgruppe Mineralgjødning

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Distributør

Firmanavn	Acinor AS
Besøksadresse	Titangt. 13, NO-1630 Gamle Fredrikstad
Postadresse	Titangaten 13
Postnr.	1630
Poststed	Gamle Fredrikstad
Land	Norway
Telefon	69384082
Telefaks	69384084
E-post	post@acinor.no
Hjemmeside	http://www.acinor.no
Org. nr.	NO 984 648 324 MVA

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

CLP Klassifisering, kommentarer Klassifisering i henhold til (EF) No.1272/2008: Ikke klassifisert.

2.2. Merkingselementer

Annen merkeinformasjon (CLP) Vurdert IKKE MERKEPLIKTIG m.h.t. helse-, brann- og miljøfare.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB Ikke relevant.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
---------------	----------------	----------------	---------

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	I tilstilfelle bør lege kontaktes.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ubehaget vedvarer.
Svelging	Skyll munnen og drikk mye vann. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Svelging av kjemikaliet kan forårsake ubehag.
--------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
-------------------	--

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

Passende brannslukningsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
-------------------------------	---------------------------------------

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke brennbar.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO). Svoveloksider. MgO.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Unngå støvdannelse.
---	--

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Spill samles opp mekanisk og kan evt. gjenbrukes. Spyl området med rikelige mengder vann.
--------------------------------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå håndtering som fører til støvdannelse. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.
------------	--

Beskyttende tiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Vask hendene etter kontakt med kjemikaliet. Bytt tilsølte klær og ta av verneutstyr før måltidet. Ikke røyk, drikk eller spis på arbeidsplassen.
------------------------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring Lagres tørt.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Sjenerende støv, totalstøv		8 t.: 10 mg/m ³	
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 t.: 5 mg/m ³	

Annen informasjon om grenseverdier Referanser (lover/forskrifter):
FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2016-12-22-1860).

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern Ingen spesielle anbefalinger angitt, men verneutstyr mot plagsomt støv må benyttes hvis luftforurensingen overstiger 10 mg/m³. Støvfilter P2 (for fint støv).

Referanser til relevante standarder NS-EN 143 (Åndedrettsvern - Partikkelfiltre - Krav, prøving, merking).

Håndvern

Håndvern Benytt hansker som er hensiktsmessige for arbeidsoperasjonen.

Referanser til relevante standarder NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer).
NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).

Egnede materialer Det anbefales ikke noe bestemt materiale da kjemikaliet ikke vil trenge gjennom plast eller gummi.

Gjennomtrengningstid Ikke relevant, siden kjemikaliet er et fast stoff.

Tykkelsen av hanskemateriale Ikke relevant.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse.

Referanser til relevante standarder NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern Normale arbeidsklær.

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

Annen informasjon

Annen informasjon Nøddusj og mulighet for øyeskylling bør finnes på arbeidsplassen.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform Fast stoff
Farge Grå.

	Gråhvit.
Lukt	Luktfri.
Kommentarer, Luktgrense	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, pH (handelsvare)	Nøytral.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktsintervall	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Flammepunkt	Ikke relevant.
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke angitt av produsenten.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke brannfarlig.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Ikke relevant.
Kommentarer, Damptrykk	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Damptetthet	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Relativ tetthet	Ikke angitt av produsenten.
Bulktetthet	Verdi: 1,4-1,8 g/cm ³ Test temperatur: 20 °C
Løselighet i vann	Løselig.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke relevant for en blanding.
Kommentarer, Selvantennelighet	Ikke selvantennelig.
Kommentarer, Dekomponeringstemperatur	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Viskositet	Ikke relevant.
Eksplosive egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.
-------------	--

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Det er ingen kjent reaktivitetsrisiko forbundet med dette produktet.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.
------------	--

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen under normale forhold.
-------------------------------	------------------------------

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Sterk varme kan føre til dekomponering.
-------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Ingen spesielle.
----------------------------	------------------

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet estimatet for blanding

Vurdering av akutt toksisitet klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
--	--

Potensielle akutte effekter

Innånding	Høye konsentrasjoner av støv kan irritere luftveiene.
Hudkontakt	Støv kan irritere huden mekanisk.
Øyekontakt	Støv kan irritere øynene mekanisk.
Svelging	Kan forårsake ubehag ved svelging.
Vurdering hudetsende / irriterende klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Aspirasjonsfare	Ikke relevant.
Vurdering øyeskade eller irritasjon, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Forsinket / Repeterende

Allergi	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Arvestoffskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER**12.1. Giftighet**

Økotoksisitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.
---------------	---

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Kjemikaliet inneholder hovedsakelig uorganiske forbindelser som ikke er bionedbrytbare.
-----------------------------	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial	Bioakkumulerer ikke.
---------------------------	----------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Løselig i vann.
-----------	-----------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke relevant.
------------------------	----------------

vPvB vurderingsresultat	Ikke relevant.
-------------------------	----------------

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Gjødsel. Kan gi økt algevekst. Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---	--

AVSNITT 13: DISPONERING**13.1. Avfallsbehandlingsmetoder**

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Kan leveres til godkjent fyllplass. Gjenvinn og gjenbruk eller resirkuler hvis mulig.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Nei
Avfallskode EAL	EAL: 02 01 09 annet landbrukskjemisk avfall enn det nevnt i 02 01 08
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

Kommentar	Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.
-----------	---

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Ikke relevant.
--------------------------	----------------

14.7. Bulkttransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Forurensning kategori	Ikke relevant.
-----------------------	----------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift 2008 nr. 516. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH). Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
--------------------------------	--

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
---	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
----------------------------	---

Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) IATA: The International Air Transport Association ICAO: The International Civil Aviation Organisation IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
----------------------------------	---

Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske)	Sikkerhetsdatablad fra leverandør dateret: 05.04.2015
--	---

Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Nytt sikkerhetsdatablad.
---	--------------------------

Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.
Versjon	1
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Acinor AS
Utarbeidet av	Kiwa Teknologisk Institutt as v/ Johan K. Rian